

Wrocław, 6 grudnia 2023 roku

WK.WR.40.40.2023.220

**Pan
Mariusz Foryś
Wójt Gminy Mściwojów
Mściwojów 43
59-407 Mściwojów**

Regionalna Izba Obrachunkowa we Wrocławiu, działając na podstawie art. 1 ust. 1 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz.U. z 2023 r. poz. 1325) przeprowadziła w okresie od dnia 11 sierpnia do dnia 31 października 2023 r. kompleksową kontrolę gospodarki finansowej Gminy Mściwojów. Zakres badanych zagadnień, okres objęty kontrolą oraz ustalenia przedstawiono szczegółowo w protokole kontroli podpisanym w dniu 31 października 2023 r., którego jeden egzemplarz pozostawiono w jednostce.

Kontrolą w zakresie prawidłowości udzielania zamówień w trybie ustawy Prawo Zamówień Publicznych objęto następujące zadania: „Budowa sieci kanalizacji sanitarnej w miejscowości Godziszowa wraz z modernizacją przepompowni w miejscowościach Mściwojów, Targoszyn oraz Luboradz”, „Odbiór i transport odpadów komunalnych z nieruchomości zamieszkałych i niezamieszkałych z terenu Gminy Mściwojów”, „Dowóz uczniów do szkół w roku szkolnym 2022/2023”.

Pozytywnie należy ocenić gotowość do współpracy z kontrolującymi pracownikami urzędu, którzy przygotowywali materiały do kontroli, udzielali niezbędnych wyjaśnień oraz podejmowali, na wnioski kontrolujących działania, które pozwoliły na wyeliminowanie niektórych nieprawidłowości stwierdzonych w trakcie kontroli.

Stwierdzone w wyniku kontroli nieprawidłowości i uchybienia wystąpiły, w zakresie niżej wskazanych zagadnień:

Ustalenia ogólnoorganizacyjne

Nie przestrzegano zapisów zarządzenia Wójta Gminy Mściwojów nr 0050.63.2011 z 25 sierpnia 2011 r. w sprawie procedur zarządzania ryzykiem w Urzędzie Gminy.

Kierownik referatu budżetu i finansów oraz pracownicy na samodzielnych stanowiskach nie wypełnili i nie przedłożyli w terminie do 15 października 2021 r. i 2022 r. Sekretarzowi Gminy „Arkusza identyfikacji, oceny i przeciwdziałania ryzyku”, określonego w § 10 ust. 1-4 zarządzenia, z którego wynika, że: *„Identyfikacji i oceny ryzyka oraz ustalenia metod przeciwdziałania ryzyku dokonuje się raz w roku w terminie do 15 października. Na podstawie dokonanej identyfikacji i oceny ryzyka oraz określenia metody przeciwdziałania ryzyku, kierownik referatu budżetu i finansów oraz pracownicy na samodzielnych stanowiskach wypełniają „Arkusze identyfikacji, oceny*

i przeciwdziałania ryzyku”, zwane dalej „arkuszami”, według wzoru zamieszczonego w załączniku nr 3 do niniejszego zarządzenia. Odnotowania w arkuszach wymagają wszystkie zidentyfikowane ryzyka, natomiast dla ryzyka przekraczającego akceptowany poziom (ryzyka poważne i umiarkowane) należy podać planowane metody ograniczania go do akceptowanego poziomu. Arkusze przedkładane są Sekretarzowi Gminy Mściwojów w terminie wskazanym w ust. 1”.

Sekretarz Gminy nie sporządził i nie przedłożył Wójtowi w terminie do 30 października 2021 r. i 2022 r. zbiorczego raportu identyfikacji ryzyk przekraczających akceptowany poziom ryzyka (ryzyko poważne i umiarkowane) oraz planowanych metod ograniczenia go do akceptowanego poziomu, wbrew § 10 ust. 5 ww. zarządzenia.

Księgowość i sprawozdawczość

Wg stanu na 31 grudnia 2022 r. konto 222 „Rozliczenie dochodów budżetowych” w księgach rachunkowych Urzędu Gminy wykazywało saldo Wn w kwocie 52.254,50 zł. Z wyjaśnienia Wójta wynika, że saldo Wn konta 222 związane było z rozliczeniem podatku VAT. Z opisu funkcjonowania konta 222 zawartego w obowiązującym planie kont Urzędu Gminy Mściwojów (załącznik nr 3 do zarządzenia Wójta Nr 0050.105.2013 z 24 grudnia 2013 r. (ze zm.)) wynika, że konto 222 może wykazywać jedynie saldo Ma, które oznacza stan dochodów budżetowych zrealizowanych, lecz nieprzelanych na rachunek budżetu państwa lub do budżetu samorządu terytorialnego.

Nierozliczone saldo Wn konta 222 świadczy o nieprzestrzeganiu zasad funkcjonowania konta 222 określonych w załączniku nr 3 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz.U. z 2020 r. poz. 342).

Wpływ środków na bankowy rachunek budżetu ujęto w ewidencji księgowej budżetu ujemnym zapisem na stronie Wn konta 223 „Rozliczenie wydatków budżetowych” w korespondencji ze stroną Ma konta 133 „Rachunek budżetu”. Także w księgach Urzędu stosowano zapisy ujemne w przypadku:

- 1) operacji pieniężnych na rachunku bankowym z tytułu zwrotu niewykorzystanych dotacji (ujemny zapis Wn konta 224 „Rozliczenie dotacji budżetowych oraz płatności z budżetu europejskich” w korespondencji ze stroną Ma konta 130 „Rachunek bieżący jednostki”),
- 2) zmniejszenia wartości inwestycji o kwotę podlegającą odliczeniu VAT naliczonego; (ujemny zapis Wn konta 080 „Środki trwałe w budowie” w korespondencji ze stroną Ma konta 225 „Rozrachunki z budżetami”),
- 3) noty obciążeniowej dotyczącej kary umownej tytułem niedopełnienia obowiązku przedłożenia geodezyjnej inwentaryzacji powykonawczej.- (ujemny zapis Wn konta 080 „Środki trwałe w budowie” w korespondencji ze stroną Ma konta 240 „Pozostałe rozrachunki”).

Powyższe księgowania były niezgodne z przyjętymi zasadami funkcjonowania ww. kont oraz opisami kont w załączniku nr 2 i 3 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej. Stosowanej techniki ujemnego zapisu nie opisano w dokumentacji (polityce) rachunkowości, wbrew postanowieniom art. 10 ust. 1 pkt 3 lit. a) ustawy z 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz.U. z 2021 r. poz. 217 ze zm., Dz.U. z 2023 r. poz. 120 ze zm.).

Zabezpieczenia należytego wykonania umów w łącznej kwocie 32.354,93 zł zostały zwrócone wykonawcom z opóźnieniem wynoszącym 39 i 260 dni (2 przypadki). Powyższe było niezgodne z postanowieniami § 11 ust. 7 zawartych umów i art. 151 ust. 1 ustawy z 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (Dz.U. z 2019 r. poz. 1843 ze zm.) oraz art. 453 ust. 1 ustawy z 11 września 2019 r. Prawo zamówień publicznych (Dz.U. z 2021 r. poz. 1129 ze zm., Dz.U. z 2022 r. poz. 1710 ze zm., Dz.U. z 2023 r. poz. 1605 ze zm.).

Niezwrócone w terminie zabezpieczenie należytego wykonania umowy w kwocie 18.552,24 zł (zadanie pn. „Przebudowa drogi gminnej w Goliszowej”) nie zostało wykazane w sprawozdaniach Rb-Z o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji sporządzonych według stanu na koniec I i II kwartału 2022 r., co było niezgodne § 2 ust. 1 pkt 4 załącznika nr 8 do rozporządzenia Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 17 grudnia 2020 r. w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych (Dz.U. poz. 2396 ze zm.).

Wydatki budżetowe z uwzględnieniem przepisów o zamówieniach publicznych

Gmina Mściwojów nie wykonała obowiązku w zakresie terminowego przekazania sprawozdania z wysokości średnich wynagrodzeń nauczycieli na poszczególnych stopniach awansu zawodowego w placówkach oświatowych prowadzonych przez Gminę Mściwojów za 2022 r. Przedłożenie sprawozdania Prezesowi Oddziału Związku Nauczycielstwa Polskiego w Jaworze, Przewodniczącemu Komisji Międzyzakładowej NSZZ „Solidarność” Pracowników Oświaty i Wychowania w Jaworze, Przewodniczącemu Zarządu Wojewódzkiego Forum Związków Zawodowych Województwa Dolnośląskiego we Wrocławiu, Regionalnej Izbie Obrachunkowej we Wrocławiu nastąpiło 4 dni po terminie wynikającym z art. 30a ust. 5 ustawy z 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela (Dz.U. z 2021 r. poz. 1762 ze zm., Dz.U. z 2023 r. poz. 984 ze zm.).

Informacja o złożonych ofertach dotyczących zadań inwestycyjnych pn. „Odbiór i transport odpadów komunalnych z nieruchomości zamieszkałych i niezamieszkałych z terenu Gminy Mściwojów” oraz „Dowóz dzieci do szkół w roku szkolnym 2022/2023” została przez Zamawiającego przekazana Prezesowi Urzędu Zamówień Publicznych w dniu 26 września 2023 r., tj. odpowiednio

665 i 428 dni po otwarciu ofert. Stanowiło to naruszenie art. 81 ust. 1 powołanej ustawy z dnia 11 września 2019 r. Prawo zamówień publicznych, zgodnie z którym Zamawiający przekazuje Prezesowi Urzędu informację o złożonych w postępowaniu ofertach, nie później niż w terminie 7 dni od dnia otwarcia ofert.

W przypadku postępowania o udzielenie zamówienia publicznego pn. „Dowóz dzieci do szkół w roku szkolnym 2022/2023” ogłoszenie o wykonaniu umowy zostało opublikowane w Biuletynie Zamówień Publicznych w dniu 26 września 2023 r., tj. po upływie 88 dni od wykonania umowy. Powyższym naruszono art. 448 powoływanej ustawy Prawo zamówień publicznych, stosownie do którego Zamawiający zamieszcza w Biuletynie Zamówień Publicznych, ogłoszenie o wykonaniu umowy w terminie 30 dni od jej wykonania.

Gospodarka mieniem

Ewidencja gminnego zasobu nieruchomości prowadzona w programie Excel nie spełniała wymogów określonych w art. 23 ust. 1 pkt 1 w związku z ust. 1c ustawy z 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz.U. z 2018 r. poz. 2204 ze zm., Dz.U. z 2020 r. poz. 65 ze zm., Dz.U. z 2020 r. poz. 1990 ze zm., Dz.U. z 2021 r. poz. 1899 ze zm. Dz.U. z 2023 r. poz. 344 ze zm.), ponieważ nie zawierała: wskazania daty ostatniej aktualizacji opłaty rocznej z tytułu użytkowania wieczystego nieruchomości Skarbu Państwa oddanych w użytkowanie wieczyste lub daty ostatniej aktualizacji opłaty rocznej z tytułu trwałego zarządu nieruchomości Skarbu Państwa; informacji o zgłoszonych roszczeniach do nieruchomości oraz informacji o toczących się postępowaniach administracyjnych i sądowych.

We wszystkich przypadkach objętych kontrolą dotyczących sprzedaży nieruchomości w trybie przetargu nieograniczonego w 2020 r. nie udokumentowano, że członkowie Komisji przetargowej nie pozostają z uczestnikami przetargów w takim stosunku prawnym lub faktycznym, który może budzić uzasadnione wątpliwości co do bezstronności komisji przetargowej, o czym stanowi § 9 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 14 września 2004 r. w sprawie sposobu i trybu przeprowadzania przetargów oraz rokowań na zbycie nieruchomości (Dz.U. z 2014 r. poz. 1490 ze zm., Dz.U. z 2021 r. poz. 2213).

Nie podano do publicznej wiadomości informacji o negatywnym wyniku przetargu na sprzedaż działki niezbudowanej nr 388/3 obręb Snowidza i nr 503 obręb Mściwojów. Było to niezgodne z wymogami zawartymi w § 12 ust. 1 wyżej powołanego rozporządzenia w sprawie sposobu i trybu przeprowadzania przetargów oraz rokowań na zbycie nieruchomości.

W ogłoszeniu o II przetargu ustnym nieograniczonym na sprzedaż nieruchomości gruntowych niezabudowanych nr 388/3 obręb Snowidza oraz nr 503 obręb Mściwojów, nie podano informacji o terminie przeprowadzenia poprzedniego przetargu, co było niezgodne z art. 38 ust. 2 powołanej ustawy o gospodarce nieruchomościami, stosownie do którego w ogłoszeniu o przetargu podaje się

informacje zamieszczone w wykazie oraz czas, miejsce i warunki przetargu, a w razie ogłoszenia kolejnego przetargu lub rokowań, również terminy przeprowadzenia poprzednich przetargów.

W umowie dzierżawy działek nr 34/2 i 34/3 obręb Drzymałowice z dnia 7 września 2020 r., zawarto zapis dotyczący rewaloryzacji stawki czynszu o wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych za rok poprzedni publikowany przez Prezesa GUS, tymczasem czynsz przez okres obowiązywania umowy nie był rewaloryzowany.

Za zaistniałe w okresie objętym kontrolą nieprawidłowości i uchybienia odpowiedzialność ponoszą: Wójt Gminy na podstawie art. 53 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U z 2023 r. poz 1270 ze zm.) i art. 4 ust. 5 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz.U. z 2023 r. poz. 120 ze zm.), Skarbnik Gminy na podstawie art. 54 ust. 1 powołanej ustawy o finansach publicznych oraz zgodnie z zakresami czynności pracownicy merytoryczni Urzędu Gminy.

Wnioski pokontrolne

Przekazując powyższe do wiadomości Panu Wójtowi, Regionalna Izba Obrachunkowa we Wrocławiu, działając na podstawie art. 9 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych, wnosi o podjęcie stosownych działań mających na celu wyeliminowanie stwierdzonych nieprawidłowości i uchybień oraz niedopuszczenie do ich ponownego wystąpienia w przyszłości, poprzez realizację następujących wniosków:

1. Przestrzeganie zapisów zawartych w zarządzeniu Wójta Gminy nr 0050.63.2011 z 25 sierpnia 2011 r. w sprawie procedur zarządzania ryzykiem w Urzędzie, w szczególności wypełnianie i przedkładanie Sekretarzowi Gminy przez kierownika referatu budżetu i finansów oraz pracowników na samodzielnych stanowiskach „Arkusza identyfikacji, oceny i przeciwdziałania ryzyku” oraz sporządzanie przez Sekretarza Gminy i przedkładanie Wójtowi zbiorczego raportu identyfikacji ryzyk przekraczających akceptowany poziom ryzyka oraz planowanych metod ograniczenia go do akceptowanego poziomu, stosownie do § 10 ust. 1-5 zarządzenia.
2. Przestrzeganie przepisów rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz.U. z 2020 r. poz. 342), w szczególności

w zakresie ewidencjonowania operacji gospodarczych na kontach Urzędu: 080 „Środki trwałe w budowie”, 130 „Rachunek bieżący jednostki”, 222 „Rozliczenie dochodów budżetowych”, 224 „Rozliczenie dotacji budżetowych oraz płatności z budżetu środków europejskich”, 225 „Rozrachunki z budżetami”, 240 „Pozostałe rozrachunki” i budżetu: 133 „Rachunek budżetu”, 223 „Rozliczenie wydatków budżetowych.

3. Opisanie w dokumentacji rachunkowości przyjętej techniki ujemnych zapisów oraz stosowanych dowodów księgowych, w szczególności innych niż dokumenty bankowe dowodów księgowych ujmowanych na koncie 130 „Rachunek bieżący jednostki”, jeśli jest to konieczne dla zachowania czystości obrotów, stosownie do art. 10 ust. 1 pkt 3 lit. a) ustawy z 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz.U. z 2023 r. poz. 120 ze zm.),
4. Przestrzeganie przepisów ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela (Dz.U. z 2023 r. poz. 984 ze zm.), w szczególności w zakresie terminowego przekazywania sprawozdania z wysokości średnich wynagrodzeń nauczycieli na poszczególnych stopniach awansu zawodowego w szkołach i placówkach oświatowych prowadzonych przez jednostkę samorządu terytorialnego, stosownie do art. 30a ust. 5 ustawy.
5. Przestrzeganie przepisów ustawy z dnia 11 września 2019 r. Prawo zamówień publicznych (Dz.U. z 2023 r. poz. 1605 ze zm.), w szczególności w zakresie:
 - a) dokonywania zwrotów zabezpieczenia należytego wykonania umowy w terminie 30 dni od dnia wykonania zamówienia i uznania przez zamawiającego za należyte wykonane, stosownie do art. 453 ust. 1 ustawy (mając na uwadze zapisy zawarte w umowie z wykonawcą).
 - b) przekazywania Prezesowi Urzędu Zamówień Publicznych informacji o złożonych w postępowaniu ofertach zgodnie z art. 81 ust. 1 ustawy,
 - c) zamieszczania w Biuletynie Zamówień Publicznych ogłoszenia o wykonaniu umowy zgodnie z art. 448 ustawy.
6. Wykazywanie w sprawozdaniu Rb-Z o stanie zobowiązań wg tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji, zobowiązań wymagalnych zgodnie z § 2 ust. 1 pkt 4 Instrukcji stanowiącej załącznik nr 8 do rozporządzenia Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 17 grudnia 2020 r. w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych (Dz.U. z 2023 r. poz. 652).
7. Przestrzeganie przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 14 września 2004 r. w sprawie sposobu i trybu przeprowadzania przetargów oraz rokowań na zbycie nieruchomości (Dz.U. z 2021 r. poz. 2213), w szczególności w zakresie:
 - a) spełniania wymogu wynikającego z § 9 rozporządzenia,
 - b) podawania do publicznej wiadomości informacji o wynikach przetargów zgodnie z § 12 ust. 1 rozporządzenia.

8. Przestrzeganie przepisów ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz.U. z 2023 r. poz. 344 ze zm.), w szczególności w zakresie:
 - a) prowadzenia gminnego zasobu nieruchomości zgodnie z art. 23 ust. 1c w związku z art. 25 ustawy,
 - b) podawania w ogłoszeniach o kolejnych przetargach na sprzedaż nieruchomości terminów przeprowadzenia poprzednich przetargów, stosownie do art. 38 ust. 2 ustawy.
9. Dokonywanie waloryzacji stawek czynszu, stosownie do zapisów zawartych w umowach dzierżawy.

Stosownie do postanowień art. 9 ust. 3 i 4 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych proszę o poinformowanie Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu, w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego o wykonaniu wniosków lub o przyczynach ich niewykonania. Do wniosków zawartych w wystąpieniu pokontrolnym przysługuje prawo zgłoszenia zastrzeżeń do Kolegium Izby. Zastrzeżenia składa właściwy organ jednostki kontrolowanej, w terminie 14 dni od daty otrzymania wystąpienia pokontrolnego, za pośrednictwem Prezesa Izby. Podstawą zgłoszenia zastrzeżeń może być tylko zarzut naruszenia prawa poprzez błędną jego wykładnię lub niewłaściwe zastosowanie.

Do wiadomości:

Pan

Tomasz Siczek

Przewodniczący Rady Gminy Mściwojów